

Nohurly gyz

Category: Goşgular, Kitapcy, Sözler
написано kitapcy | 22 января, 2025
Nohurly gyz NOHURLY GYZ

Tez maral deý garanjaklap,
Bakdyň doýman nohurly gyz.
Bardym ýene obaňyza,
Gördüm seni gaharly, gyz.
Çytma gaşyň – gaş öýkelär,
Gam çekme – gözýaş öýkelär.
Çeşmede gözbaş öýkelär,
Günden, Aýdan mähirli gyz.

Aý dogupdyr gözleriňde,
Bal gatylmyş sözleriňde.
Müň kereşme näzleriňde

Gülälekli baharmy, gyz?

Waspyň etsem azdyr şonça,
Sen bir dagda biten gunça,
Gülgün dodak, bili inçe,
Keşbiň nurly sähermi, gyz?

Goýmanam adyňy dilden,
Mejnunam, çykarma çölden,
Barýan çemen bogup gülden,
Gülden näzik nohurly gyz.

ÖLÜM

Hanjar bilen öldürmekçi boldular,
Zynjyr bilen öldürmekçi boldular.
Ol otda ýanmady,
Buzda doňmady,
Taplandy adam!

Ölmedi, taplandy gaýta polat deý,
Dagladylar ony gyzdyn köz bilen.
Ahyr bir gün tapylypdyr çykalga;
Öldürdiler ony ýaman söz bilen.

DÜNÝÄ DÖRÄP DURAN DAG

Şatlygym sen, gussam sen,
Dünýä döräp duran dag!
Ömrüm boýy kyssam sen,
Dünýä döräp duran dag!

Manaman, eý, Hasarym,
Eşidýäň ahy-zarym.
Özüň sen howandarym,
Dünýä döräp duran dag!

Küýsän çagym çeşme sen,

Aýym, Günüm, ýaşma sen!
Barsam ýene teşne men,
Dünýä döräp duran dag!

Ganat berdiň uçmaga,
Dilden dürler saçmaga,
Bir ýar berdiň güçmaga,
Dünýä döräp duran dag!

Çeşmäň deý gaýnap-gaýnap,
Goýnuňda gezdim ýaýnap,
Ýol berme, gelsem aýnap,
Dünýä döräp duran dag!

► GAÝGYLY GOŞGY

Saçlarym agarypdyr,
Görsene gardaş.
Derdimi diňle sen,
Otur-da, syrdaş.

Gözlem kütelipdir,
Mähriban dostum.
Ýüregim agyrýar,
Uýam, meň rastym!

Kynalypdyr indi
Oturmam, turmam.
Derdimi egsenok
Hiç däri-derman.

Ene jan, adyňa
Bolaýyn gurban.
Kemala getirdiň
Bir şarpyk urman.

Oglum, saňa diýýän,
«Suw äbersene»
Eşidýän jogabyň:

«Äl-aýt, dursana».

«Juda ir garrapsyň?»

Diýyäň-le, atam.

Gaýtalanýar indi,

Goýberen hatam.

Goşgynyň dowamy

Gerekmi beri.

Gam-gussa gaplady,

Çal sepen seri...

► GEÝSE GÖZEL KETENI

Ýalkym saçar öwşünü,

Geýse güzel keteni.

Öwser ýaz öwüsgini

Geýse güzel keteni.

Saýlap nepis ýüpegi

Erşi dutar sapagy.

Misli säher şapagy

Geýse güzel keteni.

Gyzaryp dur köz ýaly,

Näçe baksan az ýaly.

Şirin mukam-saz ýaly,

Geýse güzel keteni.

Düßer şöhle ýüzüne

Gözüm düşse gözüne.

Gurban gyzyň özüne

Geýse güzel keteni.

► GYZLAR

Nowjuwan siz, nowbahar siz,

Gün dogmaz gülgün sähersiz.

Jahanda beýik şahyr siz.

Durşy kereşme-nätz, gyzlar.

Şanyňza saýrar bilbil,
Siz bir bagda açylan gül.
Roýuňyzdan görk alar Aý, Gün,
Elmydam bahar-ýaz, gyzlar.

Gaşy ýada salar ýaýy,
On dördi gijäniň Aýy.
Dünýäde bolmaz hiç taýy
Gara gaş, gara göz, gyzlar.

Kalby tämiz çeşme ýaly,
Älemgoşar keşde ýaly.
Dodaklary kişde ýaly,
Edep-ekramly uz, gyzlar.

► MÄTÄÇLIK

Iýmejek zadyňy iýdirip biler,
Diýmejek zadyňy diýdirip biler,
Geýmejek zadyňy geýdirip biler,
Söýmejek zadyňy söýdürüp biler,
Duýmajak zadyňy duýduryp biler,
Köýmejek adyňy köýdürüp biler.

► TYMSAL

Howlusynda it saklaýar goňşymyz
(Aýdaýyn öňünden, gowy oňşugmyz).

Güjük wagty selpäp ýörkä köçeden
Jöw-jöw edip topulypdyr başda ol.
«Şundan-a bir zatlar çykjak ýaly-la».
Diýip, howlusyna saldy gyşda ol.

Ýasaýar ol munda güyükliginden,
Üýrüp ýör ol üýrmeli däl wagty.
Haýsy kimden göwni galsa goňşymyň
Köçesinden geçseň ýatandyr bagtyň.

Hol arada topulypdyr özüne

Munuň üçin kesilipdir ýalyndan.
Çyňsady, dyňzady, göz ýaş dökdi ol,
Habar alynmansoň asla halyndan.

«It wepaly...» diýilse-de köneden
Bu ahwalat boldy onuň tersine.
Ýöne başga-da bir akyllý gep bar:
«Şumluk-meňzemese mal eýesine».

► ÝATLAMA INDI, ÝATLAMA

Ýol salypsyň köçämizden,
Gatnama indi, gatnama.
Ozal ýakanyň az görüp,
Otlama indi, otlama.

Aýralykdan bagrym girýan,
Gözläp seni bakdym çarýan.
Neçün bu gün boýnuň burýaň?
Ätleme indi, ätleme.

Orun berip ýüregimde,
Gezdim niçe soragyňda.
Sen zerarly bu serimde,
Ýatyr hasratly ýatlama.

Sährada biten gülleri,
Ýaz, tomus akan silleri,
Öwüsen saba ýelleri
Ýatlama indi, ýatlama.

Bagrym boldy para-para,
Goýma meni sen azara.
Ýürek emrine ýok çäre,
Silteme, indi, silteme.

Ýol salypsyň köçämizden.
Gatnama oglan, gatnama.
Ozal ýakanyň az görüp,

Otlama oylan, otlama.

► GÖRDÜŇ

Araba tirkelen Gyraty gördüň,
Birdemde gojalan syraty gördüň.
Ýene şonça-şonça halaty gördüň,
Geçip giden kyrk baş ýaşyň içinde.

Bir döwüm çörege zarlary gördüň,
Horlary, kerleri, harlary... gördüň.
Hem ejize ganym «zorlary» gördüň,
Geçip giden kyrk baş ýaşyň içinde.

Deňizlerde gopan gaýlary gördüň,
Niçe ýas, niçeme toýlary gördüň.
Bir gjede boşan öýleri gördüň,
Geçip giden kyrk baş ýaşyň içinde.

Niçeme-niçeme başlary gördüň,
Baş bolsa-da, kän-kän boşlary gördüň.
Ýaz gelse-de, gara gyşlary gördüň,
Geçip giden kyrk baş ýaşyň içinde.

Gördi ýene köp zatlary gözleriň,
Olary san, han saýdylar özlerin.
Dözdi ýürek, diýilse-de «dözmerin».
Geçip giden kyrk baş ýaşyň içinde.

Akyp dursa gyzyl ganyň damardan
Zowalyň ýok, eý, Allaýar, döwürden!
Razy bol sen bu ýaşalan ömürden,
Geçip giden kyrk baş ýaşyň içinde.

1994.

► GÖZLERIMDEN OKADYŇMY GUSSAMY?!

Gel, okap bereýin, süýş maňa sary,
Ömürboýý ýazyp ýören kyssamy.

Neçün maňa garap dursuň naýynjar?
Gözlerimden okadyňmy gussamy?!

Ýatlap gezdim seni Sumbar ilimde,
Adyň sena boldy şirin dilimde.
Ýaşylbaşym, guba gazly kölümde
Gözlerimden okadyňmy gussamy?!

Ýetebilmen – seniň husny-kemalyň,
Ötebilmen – öwser mymyk şemalyň.
Ýatabilmen – ýada düşer jemalyň,
Gözlerimden okadyňmy gussamy?!

► GOMPYJALAR

Goňsyňzy tanaňyzok,
Oňşugmyzy halaňyzok,
Il derdine ýanaňyzok,
Gompyjalar, gompyjalar.

Gülemde deň gülmediňiz,
Aglanynda bilmediňiz.
Toýa, ýasa bolmadyňyz,
Gompyjalar, gompyjalar.

Ile meňzeş dostuňyz ýok,
Sözlänizde rastyňyz ýok,
Walla eger aslyňyz ýok,
Gompyjalar, gompyjalar.

Ýöräňizde gompa-gompa,
Aw ýok ýerde gümpe-gümpe,
Şır görseňiz ompa-ompa,
Gompyjalar, gompyjalar.

Gyşy gyşlap, «Biş» diýdiňiz,
Ýazy ýazlap, «Gyş» diýdiňiz,
Erem baga «Hiç» diýdiňiz,
Gompyjalar, gompyjalar.

Bilýän, sizde oý kän, küý kän,
Şonuň üçin ýokdur öýkäm.
Hudaý berse, gün kän, aý kän,
Gompyjalar, gompyjalar.

► GAMLANMA

Gamly günüň gam çekiban
Dat edip, gözýaş döküban.
Paralap, bagryň ýakyban,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Bu durmuşyň allary bar,
Müň öwrüm, müň hallary bar,
Niçe-niçe ýollary bar,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Ertir irden gülen çagyň,
Agşamara çykar agyň.
Birdir dostuň, köpdür ýagyň,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Gitdi ataň, ol pederiň,
Bilmediň näme ederiň.
Bu ýollarda bar hederiň,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Söz dänesi hoşa-hoşa,
Çöple ony goşa-goşa.
Ylham gelsin joşa-josha,
Gamlanma oglan, gamlanma.

Gaflatda goýma başyňny,
Gara töwerek-daşyňny.
Ötürdiň kyrk baş ýaşyňny,
Gamlanma oglan, gamlanma.

► ŞAHYRYŇ KALBYNDA GOPAN HARASAT

Aý-Gün soluk. Dünýä ýüzi ölçügsi –

Şahyryň kalbynda tupan-harasat.
Ýüregiňe neşter bolup atylýar,
Şahyryň kalbynda gopan harasat.

Has goja görkezýär gamly nazary,
Ýüreginde ýatyr ýyllaň azary.
Ýada salýar gaýly gündé Hazary,
Şahyryň kalbynda gopýan harasat.

Gep bar: «Şahyr ır gaýdýar dünýeden».
Täzelik däl. Gelýär has bu köneden.
Muhannes orunly bolsa danadan,
Şahyryň kalbynda gopýar harasat.

Gerekmi? Soguryp ýüregin alyň,
Deňizde elinden küregin alyň.
Agzyndan bir döwüm çöregin alyň,
Gitmese bor ondan pähim-parasat.

Kalbynyň töründe çykan sözleri
Uçup ýör dag, deňiz, derýa, düzleri.
Çeşmäniň gözü deý açar gözleri
Şahyryň kalbynda gopan harasat.

Biliň, baky ýaşar hakdan içenler,
Halkyň ýadynda bor halkdan içenler.
Kim ýanar günküze, bokdan içenler?
Şahyryň kalbynda gopýar harasat!

► BIR NAÇARYŇ DILINDEN

Bir gün ajal ýeli turdy üstüňde,
Alyp gitdi seni bizden, jan dogan.
Ýaka ýyrtyp, aglap galdyk yzyňda,
Çynar boýly, güler ýüzli, han dogan.

Sönmez dogan, ýakan ojagyň ody,
Arşa ýetdi ogul-gyzlaryň dady.
Toýumyň bezegi, göwnümiň şady,

Gitdiň bu jahandan armanly dogan.

Ýürek aglar ýada düşse horlugyň,
Ömürler ötyänče çekiler zaryň.
Bala-çagalaryň seniň barlygyň,
Ýatan ýeriň ýagty bolsun, jan dogan.

Il içinde adyň Magtymgulydy,
Diýdi ilim: «Ýigitleriň gülüdi!»
Önde arzuw-umytalaryň uludy,
Gitdiň bu jahandan armanly dogan.
Ýatan ýeriň ýagty bolsun, jan dogan. Goşgular